

Úvod do slohu a funkční styly:

- **stylistika:** nauka o slohu
- **cíl slohu:** všimát si jazykových projevů a sledovat úroveň z hlediska jazykové kultury, projevovat zájem o jazyk v praktické komunikaci, zkoumat charakteristické rysy individuálního člověka, učit ovládnutí slohových dovedností
- **druhy projevů: mluvený x psaný**
- **funkční styly:** jsou charakteristické cílevědomým výběrem jazykových prostředků při výstavbě textu. Tento výběr ovlivňuje např. daná situace, záměr autora, obsah textu
- **druhy funkčních stylů:** (podrobný popis stylů – viz tabulka)
  - **prostě sdělovací**
  - **administrativní**
  - **odborný**
  - **publicistický**
  - **řečnický**
  - **umělecký**

Funkční jazykový styl je charakteristický cílevědomým výběrem jazykových prostředků při výstavbě textu.
Tento výběr ovlivňuje např. daná situace, záměr autora, obsah textu. Rozlišujeme tyto jazykové styly:

	<i>Prostě sdělovací</i> Hovorový	Administrativní	<i>odborný</i> Naučný	Publicistický	Řečnický	Umělecký
Cíl	komunikovat	řídít činnost adresáta	poučit a vysvětlit	informovat	vyjádřit názor, propagovat a přesvědčovat	vyvolat estetický zážitek
Využití	v běžných rozhovorech	v úředních tiskovinách	v odborných a vědeckých pracích	ve všech typech masové komunikačních prostředků	v řečnických projevech	ve slovesných uměleckých dílech
Charakteristika	ústní, soukromý, expresivní, situační, adresný	veřejný, písemný, věcný, neutrální, monologický	písemný, monologický, pojmový	písemný, aktuální, veřejný	ústní, veřejný, adresný	subjektivní, expresivní, obrazný
Jazykové prostředky	nespisovná slova, hovorová, nářeční a slangová slova, citově zabarvená slova, frazeologizmy, krátké, často nedokončené věty	odborné názvy, značky a zkratky, přesné údaje, jmenné vyjadřování, trpný rod, jednoduché věty i souvětí	odborné názvy, cizí slova, mnoho podstatných jmen, jmenné vyjadřování, trpný rod, přičestí, složité větné konstrukce s podřazenými souvětími	neutrální a odborná slova, aktualizované výrazy, zkratky a značky, ustálená slovní spojení, synonyma, řečnické otázky, jednoduché věty i souvětí	oslovení, spisovná i expresivní slova, obrazné umělecké prostředky, částice, citoslovce, antonyma, otázky, zvolání, jednoduché věty i souvětí	všechny vrstvy slovní zásoby – básnická slova, archaizmy, historizmy, nářeční slova, metafory, epiteta, přirovnání, změna slovosledu, přímá i nepřímá řeč
Mimojazykové prostředky	mimika, gestikulace, výrazná intonace	ustálená forma, předtisknuté formuláře	grafické členění textu – grafy, schémata, tabulky	grafické členění textu – sloupce, titulky	výrazná intonace, gesta, mimika, kontakt s posluchačem	různorodé grafické členění textu
Slohové útvary (žánry)	vypravování, dialogy, společenská komunikace, soukromý dopis, lidová tvorba – pohádka, báseň, píseň	úřední dopis, žádost, vyhláška, pozvánka, zápis, životopis, inzerát, oznámení, poštovní tiskovina, dotazník, faktura, vysvědčení, zpráva	vyklad, studie, referát, odborný posudek, úvaha, esej, recenze, výťah	oznámení, zpráva, reportáž, fejeton, úvodník, komentář, recenze, interview, kritika	přednáška, referát, slavnostní projev, diskuse, proslov	lyrické žánry – báseň, óda, hymnus; epické žánry – román, novela, povídka, pohádka, pověst, báj; dramatické žánry – tragédie, činohra, veselohra